

Съзнателно приведох два малки откъси от пушкиновата поема “Цигани”, за да покажа как нейният автор долавя тънко и правдиво истинската, иманентната природа на циганите. За него ромите са особени “деца на природата”, чиито разбирания за свобода и вярност имат други измерения и друга реализация. А. С. Пушкин добре показва, че циганите са хора на конкретния миг, защото самият им живот е само низ от изживени мигове, а не спокойна и стабилна реализация, каквато характеризира по начало неромското население. Буйни и всеотдайни на мига, те буйно и всеотдайно “потъват” в следващия миг, поради което не могат лесно да партнират с хора, които имат друг поглед за живота, които търсят някаква улегналост, спокойствие и тройност, сливащи в някакво единно цяло своите претенции и очаквания от настоящето и идното.

Може би към тази особеност на ромската душевност определен нюанс оказват да формират и да напластват и някои характеристики на тяхната социално-профессионална реализация. Както бе вече обяснено, исторически и актуално значителна част от ромите по света се реализират като музиканти, певци, танцьори и т. н. Като такива те не само менят местоживеещето си, но и се пристрастват в ролите си. Постоянното, с векове повтарящо се вживяване в ролята при всяко нейно конкретно изпълнение, може да формира определена способност за бързо, всецяло, но кратковременно отдаване на съответното изпълнение. По време на изпълнението на ролята си ромът достига някакъв “връх”, от който слизат за определено време до следващото изпълнение на своята почти вечно повтаряща се роля. Може би това непрестанно възхождане към “върха” и временно “слизане” от него се отразяват по някакви неизследвани пътища върху душевной настрой на рома, в това число и в сферата на избор на брачен партньор и поведение с него.

Евентуалното допускане на такъв подход на обяснение на някои особености на смесените бракове и семейства. Едвали сериозният изследовател би се наел да твърди, че ромът се впуска в любов и избор на партньор в брака и семейството “ей така”, на шега, “с лека ръка”. Напротив, циганологът знае добре, че за рома е характерно бурно пристрастване и изк-